

Kunskap i havsfrågor 2020

MARINA DATA OCH MARIN
ÖVERVAKNING FÖR SMART
OCH HÅLLBAR TILLVÄXT

***Europe Direct är en tjänst som hjälper dig att få svar
på dina frågor om Europeiska unionen.***

**Gratis telefonnummer (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Vissa mobiltelefonoperatörer tillåter inte 00 800-nummer eller
avgiftsbelägger dem.

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen är tillgänglig på Internet
via Europa-servern (<http://europa.eu>).

Kataloguppgifter finns i slutet av publikationen.

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2010

ISBN 978-92-79-16444-6

doi:10.2771/58517

© Europeiska unionen, 2010

Kopiering tillåten med angivande av källan.

Omslagsfoton: Karta över havsbotten i Clew Bay (Irland), framtagen med Lidar-teknik, © Marine Institute

Printed in Belgium

TRYCKT PÅ ICKE KLORBLEKT PAPPER

Europeiska kommissionen

Kunskap i havsfrågor 2020

Marina Data och marin övervakning för smart
och hållbar tillväxt

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet

Det Europeiska Marina övervaknings- och Datanätverket

Konsekvensanalys

Sammanfattning och kommentarer

Arbetsdokument för kommissionens personal

Generaldirektoratet för havsfrågor och fiske

Förord

I Europa 2020-strategin erkänns att kunskap är drivkraften bakom innovation, som i sin tur kan ge oss en både hållbar och smart tillväxt. För havsekonomin bygger en stor del av denna kunskap på iakttagelser av havets rytm och cykler. De data som samlas in via dessa iakttagelser kan dock endast mynna ut i kunskap och innovation om ingenjörer och vetenskapsmän kan hitta, få tillgång till, samla och använda dem effektivt och snabbt. Så är ofta inte fallet i dag.

Kommissionens initiativ om kunskap i havsfrågor 2020 har som syfte att frigöra och samla marina data från olika källor och göra det lättare att använda dem för andra ändamål än de ursprungligen var avsedda för. Det finns tre stora fördelar med detta.

För det första kommer det att förbättra effektiviteten hos alla de privata organisationer, offentliga myndigheter och forskare som för närvarande använder marina data. Mindre tid och kraft kommer att gå åt för att samla in och behandla inkompatibla data från heterogena källor.

För det andra kommer det att öppna upp för nya möjligheter och driva innovation i havsekonomin. Jag är övertygad om att allmän och tillförlitlig tillgång till exakta marina data kommer att göra det möjligt för europeiska företag att erbjuda produkter och tjänster som ingen kunde ha förutsett tidigare.

Och för det tredje kommer det att skapa större säkerhet i vår kunskap om vad som händer i våra hav och oceaner. Detta kommer inte enbart att gynna dem som bor och arbetar på havet och längs kusten. Havsströmarna styr klimatet på jorden. Bättre kunskap om havet är inte det enda som krävs för att bättre kunna förutspå hur stränga eller milda årstiderna blir i Europa, men det är en nödvändig kunskap. Bättre kunskap om den marina världen kan således hjälpa Europa förbereda sig för klimatförändringar.

Konsortier av europeiska organisationer håller redan på att utveckla en prototyp för Europeiska nätverket för havsobservation och -data (EMODnet) för att underlätta tillgången till data om ett begränsat antal havsområden för de offentliga och privata organisationer som behöver dem. Användarna kan ladda ner både data och information om mätningarnas tillförlitlighet. Eventuella luckor i observationsnätverket markeras.

De övriga åtgärder som vi föreslår kommer att hjälpa oss förstå de möjligheter som finns i en resurs som täcker 71 % av jordens yta. Tillsammans utgör de en enhetlig samling inlägg från olika politikområden inom EU, och som sådant är detta initiativ ett konkret exempel på fördelarna med EU:s integrerade havspolitik, som ännu ligger i sin linda.

Maria Damanaki

EU-kommissionär med ansvar för havsfrågor och fiske

Kunskap i havsfrågor 2020

Marina Data och marin övervakning för smart
och hållbar tillväxt

Meddelande från kommissionen till
Europaparlamentet och rådet

KOM(2010) 461

Innehållsförteckning

1.	Bakgrund	7
2.	Dagens utmaningar	8
3.	Mål	8
4.	Utveckling av existerande EU-instrument	9
4.1.	EU-direktiv	9
4.2.	Datansamlingsramen för fisket	10
4.3.	Global övervakning för miljö och säkerhet (GMES)	10
4.4.	Det gemensamma miljöinformationssystemen SEIS och WISE-marine	10
4.5.	ur-EMODnet	11
4.6.	EU och nationella organ	11
4.7.	Kustdata	12
4.8.	Förslag för att förbättra befintliga instrument	13
5.	I riktning mot en driftsduglig marindataarkitektur	15
6.	Att styra processen	16
7.	Tidsplan	16

1 | Bakgrund

Kunskap är en drivkraft för att skapa hållbar tillväxt i den sammanlänkade globala ekonomin och är därmed en central faktor i strävan att uppnå smart tillväxt i Europeiska unionen i linje med Europa 2020-strategin⁽¹⁾. Bättre kunskaper om haven och oceanerna som utgör 71 % av jordens yta är ett av de tre övergripande verktygen i EU:s integrerade havspolitik⁽²⁾. Bättre kunskaper om haven och havsfrågor kan också bidra till målen för de två andra verktygen – bättre fysisk planering och integrerad övervakning till havs. Omfattningen av de framtida förändringarna i havssystemen, deras inverkan på mänsklig verksamhet och havens svar på dessa förändringar i det mänskliga beteendet kan inte förutses utan kunskaper om hur systemen fungerar idag och hur de fungerade förr. Kunskap är nödvändig om vi ska kunna uppnå god miljöstatus i marina vatten, i enlighet med ramdirektivet om en marin strategi – miljöpelaren i den integrerade havspolitiken. Kunskap är ett centralt inslag i EU:s plan för att integrera havs- och sjöfartsforskningen⁽³⁾ och bidrar till den digitala agendan⁽⁴⁾.

Uppbyggnaden av kunskaper om haven börjar med observationer av haven och oceanerna. Data från dessa observationer samlas och analyseras sedan för att få fram information och kunskaper. Kunskaperna kan sedan tillämpas som grund för smart och hållbar tillväxt, för att bedöma hälsotillståndet hos de marina ekosystemen eller för att skydda kustsamhällena.

Detta meddelande handlar framför allt om de två första stegen i processkedjan, dvs. datainsamling och datasammanställning, och bygger på grundsatsen att offentlig information är allmännyttig till naturen, och därför kan gagna ett brett fält av intressenter, medan själva användningen är mer specialiserad och kan hanteras antingen genom marknaden eller genom målriktade policyinitiativ. Av subsidiaritetskäl är datainsamling huvudsakligen medlemsstaternas ansvar. EU har möjlighet att skapa mervärde i sammanställningsfasen, eftersom det i det skedet är viktigt att skapa sammanhang över landsgränserna och mellan olika användarsamhällen.

Rådets slutsatser om en integrerad havspolitik av den 16 november 2009⁽⁵⁾ uppmanade kommissionen att lägga fram förslag om förbättrat utnyttjande av vetenskapliga kunskaper. Detta meddelande är ett svar på denna uppmaning och drar upp riktlinjer för en mer samordnad strategi för insamling och sammanställning av marina data, samt innehåller en beskrivning av en handlingsplan som visar hur EU:s olika policyåtgärder utgör bidragande bitar i det stora pussel som kommer att leda till att målet uppnås.

- 1 Europa 2020 – En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla, 3.3. 2010, KOM(2010) 2020.
- 2 En integrerad havspolitik för Europeiska unionen, Bryssel, 10.10.2007, KOM(2007) 575 slutlig.
- 3 En europeisk strategi för havs- och sjöfartsforskning: samstämmiga ramar inom det europeiska området för forskningsverksamhet för att främja en hållbar användning av oceaner och hav, Bryssel den 3.9.2008, KOM(2008) 534 slutlig.
- 4 En digital agenda för Europa, 19.5.2010, KOM(2010) 245.
- 5 Rådets slutsatser om en integrerad havspolitik, rådets (allmänna frågor) 2973:e möte i Bryssel, 16 november 2009.

2 | Dagens utmaningar

Huvuddelen av de marina data som samlas in, individuellt eller kollektivt, av offentliga organ i EU:s medlemsstater till en kostnad av mer än 1 miljard euro årligen⁽⁶⁾ samlas generellt in för ett särskilt syfte – t.ex. för att utnyttja marina resurser, garantera säker sjöfart, övervaka efterlevnaden av förordningar eller testa vetenskapliga hypoteser. De som behandlar eller tillämpar dessa data ställs dock inför en rad hinder, ett faktum som har bekräftats i ett offentligt samråd⁽⁷⁾. Användare har svårt att ta reda på vilka

uppgifter som redan finns. Det finns restriktioner för tillträde, användning och återanvändning av data. Det finns även andra hinder, som t.ex. fragmenterade standarder, format och nomenklaturer, bristande information om exakthet och riktighet, prispolitiken hos vissa dataleverantörer och otillräcklig temporal eller rumslig upplösning. Möjligheten att utveckla innovativa nya produkter och tjänster baserade på dessa data går därför förlorad⁽⁸⁾.

3 | Mål

Tre mål för att förbättra kunskaperna i olika havsfrågor har fastställts i detta meddelande:

1. Att minska driftskostnader och tidsfrister för dem som använder marina data för att på så sätt
 - hjälpa den privata näringen att konkurrera i en global ekonomi och uppfylla kravet på hållbarhet,
 - förbättra kvaliteten på det offentliga beslutsfattandet på alla nivåer,
 - stärka den vetenskapliga forskningen på det marina området.
2. Att öka konkurrensen och innovationen bland användare och återanvändare av marina data genom att möjliggöra ett bredare tillträde till kvalitetskontrollerade, snabbtillgängliga och sammanhängande marina data.

3. Att minska osäkerheten i kunskaperna om oceanerna och haven och därigenom skapa en solidare grund för hanteringen av framtida förändringar.

Dessa mål bidrar direkt till några av de stora initiativen inom ramen för Europa 2020-strategin som *Innovationsunionen*, *Ett resurseffektivt Europa* och *Industripolitik för en globaliserad tid*.

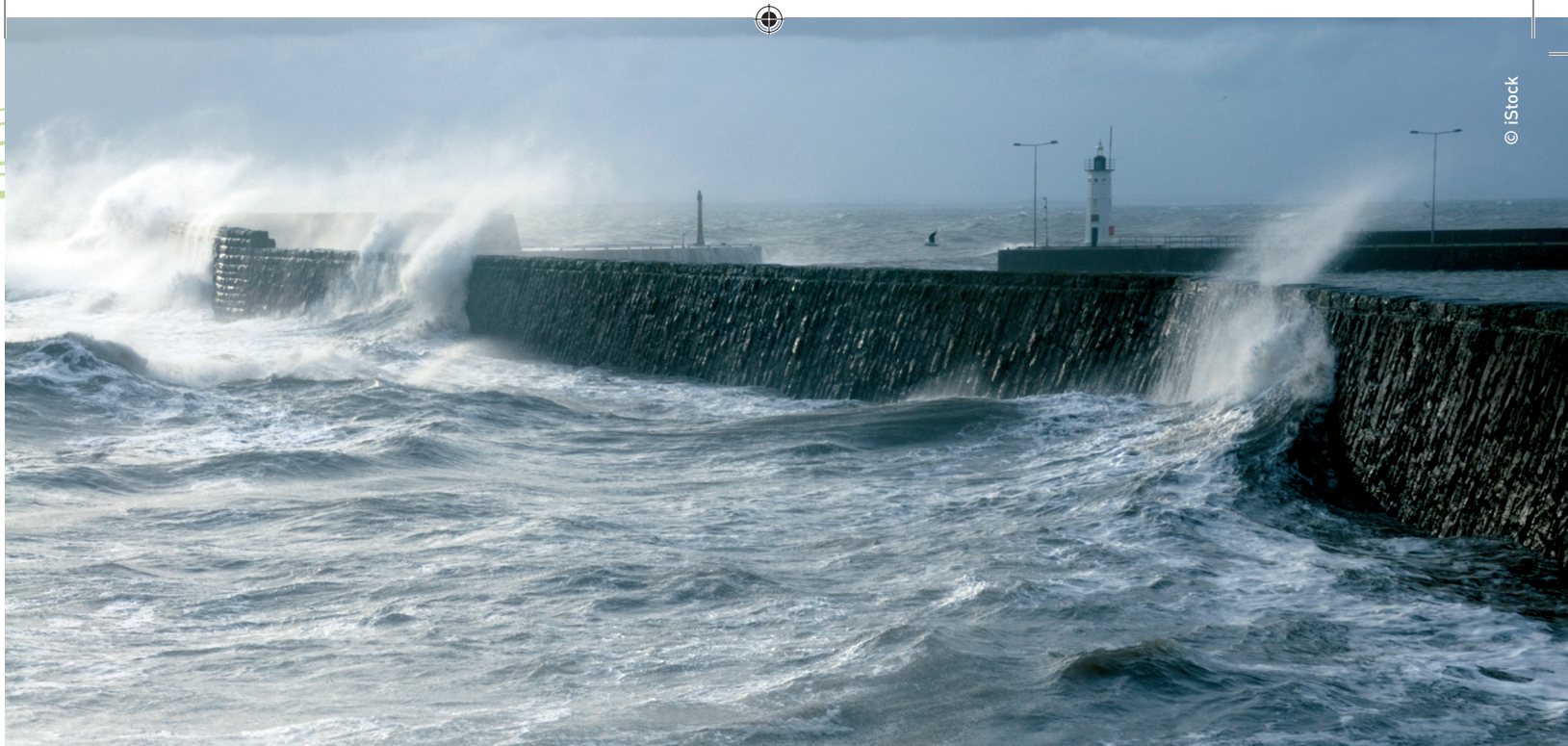
En konservativ uppskattning av vinsterna med ett integrerat nätverk i stället för det nuvarande fragmenterade systemet för marin observation ger en siffra på omkring 300 miljoner euro per år⁽⁹⁾. Vid sidan av detta kommer en rationellare användning av marina data att förbättra effektiviteten för de nuvarande användarna av dessa data och öppna nya möjligheter till innovation och tillväxt.

6 Beräkning enligt konsekvensanalysen till detta meddelande.

7 Kommissionens arbetsdokument *Marine Data Infrastructure Outcome of Public Consultation*, 22.1.2010, SEK(2010) 73 slutlig.

8 Till exempel skulle bioprospekteringen efter nya medicinska produkter eller bearbetningsindustrin tjäna på bättre kunskaper om habitat på havsbotten.

9 Konsekvensanalysens beräkningar ger vinster på ca 100 miljoner euro för vetenskapen, 56 miljoner euro för de offentliga myndigheterna och 150 miljoner euro för den privata sektorn.

4 | Utveckling av existerande EU-instrument

Medlemsstaterna samlar redan in stora mängder data och är i vissa fall bundna enligt lag att göra detta. Vidare finns det olika EU-instrument och – åtgärder som har till syfte att främja tillgången till en sammanhängande uppsättning data och observationer inom EU.

Åtgärderna omfattar både skyldigheter och främjande åtgärder. Gränsen mellan de två är inte alltid knivskarp, men i allmänhet innebär skyldigheter att medlemsstaterna enligt EU:s lagstiftning är skyldiga att samla in, sammanställa eller garantera tillträde till data och främjande åtgärder är när EU ger någon form av stöd.

4.1. EU-direktiv

Enligt ramdirektivet om en marin strategi⁽¹⁰⁾ är medlemsstaterna skyldiga att ”fastställa och genomföra samordnade övervakningsprogram för löpande bedömning av miljötillståndet i sina marina vatten.” Det krävs gränsöverskridande och tvärvetenskapligt samarbete för sammanställning av bilder av enskilda havsområden och v hela det europeiska havsområdet. Hittills visar erfarenheterna att datadelningen

mellan sektorer och mellan medlemsstater inte sker enhetligt, ändamålsenligt, effektivt eller tillräckligt snabbt. Om EU inte vidtar eller underlättar åtgärder på detta område, kommer situationen inte heller att förbättras.

Genom Inspire-direktivet⁽¹¹⁾ är medlemsstaterna skyldiga att anta åtgärder för delning av datamängder och -tjänster mellan offentliga myndigheter för att underlätta utförandet av offentliga uppdrag, och enligt direktivet om miljöinformation⁽¹²⁾ måste de lämna ut data på begäran. Direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn⁽¹³⁾ underlättar återanvändningen av data genom en gemensam lagstiftning som reglerar hur offentliga organ ska göra för att hålla sin information tillgänglig för återanvändning och undanröja hinder som diskriminerande förfaranden, monopolmarknader och bristande insyn.

Dessa direktiv ger den nödvändiga rättsliga grunden för ett bättre utnyttjande av marina data och, när det gäller Inspire, den rättsliga grunden för gemensamma standarder. Men de räcker inte till. De är inte nödvändigtvis tillämpliga på organ som inte är offentliga myndigheter och som förfogar över stora

10 Direktiv 2008/56/EG.

11 Direktiv 2007/2/EG om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (Inspire).

12 Direktiv 2003/4/EG.

13 Direktiv 2003/98/EG.

mängder marina data – t.ex. vetenskapliga och akademiska institutioner. De åsidosätter inte heller immateriell äganderätt. De behandlar inte nära realtidsobservationer eller historiska dataarkiv.

I en översyn av direktivet om information från den offentliga sektorn⁽¹⁴⁾ (PSI), signalerade återanvändare inom sektorerna för geografi och meteorologi att höga priser, restriktiva tillståndsvillkor och diskriminering står i vägen för att den återanvändningspotential som finns vad gäller PSI helt ska kunna frigöras. Tillträde till förgrundsinformation från marinforskningsprojekt inom ramen för EU:s ramprogram är bara obligatorisk när det gäller gemenskapsinstitutioner och – organ som avser att använda uppgifterna för utveckling, genomförande och övervakning av miljöpolitik.

4.2. Datainsamlingsramen för fisket

Enligt den nya ram för datainsamling som antogs 2008⁽¹⁵⁾ är medlemsstaterna skyldiga att samla in, förvalta och tillhandahålla fiskeriuppgifter av hög kvalitet för användning inom vetenskaplig rådgivning, huvudsakligen som grund för lämpliga fiskeriförvaltningsbeslut. Dessa verksamheter utförs inom ramen för fleråriga nationella program som samfinansieras av unionen. Enligt den nya ramen måste medlemsstaterna ge tillträde till dessa data för syften som vetenskapliga utlåtanden till fiskeriförvaltning, offentliggörande i vetenskapliga sammanhang, offentlig debatt och berörda parter deltagande i utarbetandet av policy. För tillträde till data, sammanställning av dessa data på havsområdesnivå och återanvändning av sammanställda data på andra områden än de ovan nämnda, krävs för närvarande godkännande från samtliga berörda dataägare.

4.3. Global övervakning för miljö och säkerhet (GMES)

GMES är ett brett program som täcker land och atmosfären samt den marina miljön. Det levererar tjänster på områdena miljö och säkerhet och fokuserar huvudsakligen på satellitmätningar och på produkter baserade på dessa mätningar. Genom MyOcean-projektet testas olika möjligheter avseende GMES-programmets ”Marine core service”. Det finns produkter för alla typer av användning, däribland kommersiell (verksamhet i senare led), men inte för *okontrollerad vidareanvändning (spridning, t.ex. radio- och tv-utsändning, Internetannonsering...)*.

4.4. Det gemensamma miljöinformationssystemen SEIS och WISE-marine

Det gemensamma miljöinformationssystemet SEIS⁽¹⁶⁾, ett initiativ som uppmantras av Europeiska kommissionen och Europeiska miljöbyrån (EEA), har till syfte att modernisera och förenkla tillgängligheten, utbytet och användningen av data och information som behövs för utformningen och genomförandet av miljöpolitiken och går ut på att successivt ersätta de nuvarande, oftast centraliserade, rapporteringssystemen med system baserade på åtkomlighet, datadelning och driftskompatibilitet.

WISE-marine är havsmiljökomponenten i SEIS och har till syfte att uppfylla kraven på genomförande av rapporteringsskyldigheterna enligt ramdirektivet om en marin strategi (direktiv 2008/56/EG) och att informera allmänheten i EU om genomförandet av marina strategier. Det kommer att utgöra en förlängning av det nuvarande vatteninformationssystemet för Europa (WISE), som täcker de kustnära vattnen, mot havsmiljön.

14 Vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn: översyn av direktiv 2003/98/EG, KOM(2009) 212 slutlig.

15 Rådets förordning (EG) nr 199/2008 av den 25 februari 2008.

16 Mot ett gemensamt miljöinformationssystem (SEIS), KOM(2008) 46 slutlig, Bryssel, 1 februari 2008.

© Mick Mackey

forskningsprogram⁽²⁰⁾. De hittills sammanställda temana sammanfattas i tabell 1. Driftskompatibiliteten dem emellan stärks genom identiska standarder och koordinationsmöten var sjätte månad. Dataskikt som produceras genom ur-EMODnet är åtkomliga utan restriktioner. Tanken är att det ska göras en interimsvärdering av resultaten under 2011 och en slutlig utvärdering 2013 som ska ligga till grund för vidare åtgärder.

Det nuvarande ur-EMODnet kan dock inte självständigt ge tillräcklig information för en full utvärdering 2013. Urvalet är för litet. Antalet parametrar och havsområden som täcks är färre än vad som krävs för att uppfylla havs- och sjöfartsnärings behov. Upplösningen är för grov. Det skulle vara ett alltför stort steg och alldeles för riskabelt att gå direkt från det förberedelsebaserade ur-EMODnet till ett fullfjädrat EMODnet i den skala som anses nödvändig enligt dagens beräkningar⁽²¹⁾. Det kommer att föreslås en förordning för finansiering av vidareutvecklingen av en integrerad havspolitik under 2011-2013. Utbyggnaden av EMODnet kommer att vara bland de åtgärder som kommer att finansieras enligt den förordningen.

4.5. ur-EMODnet

ur-EMODnet som finansieras genom förberedande åtgärder på havspolitikens område⁽¹⁷⁾ är en EMODnet-prototyp⁽¹⁸⁾ som i sig själv skulle vara användbar för dem som arbetar inom havs- och sjöfartsnärings, men som främst utformats för att testa utformningskonceptet och främja återkoppling. Olika temagrupper⁽¹⁹⁾ håller nu på att sammanställa befintliga data från olika källor, mäta deras kvalitet och se till att de är fullständiga, inklusive med deskriptorer (metadata) såsom tid och plats för mätningen, och offentliggöra dem genom temaportaler. Många av de kunskaper och tekniker som används av dessa grupper har utvecklats inom ramen för EU:s

4.6. EU och nationella organ

Utöver Europeiska miljöbyråns verksamhet har Gemenskapens kontrollorgan för fiske och Europeiska sjösäkerhetsbyrån mandat att bistå Europeiska kommissionen och medlemsstaterna i tillämpningen av relevant EU-lagstiftning. Under utövandet av sina uppdrag samlar de in relevanta data⁽²²⁾ som kan få en vidare användning i andra sammanhang. Aggregerade i lämpligt format skulle dessa data kunna få en bredare spridning, förutsatt att konfidentialiteten iakttas på ett adekvat sätt.

Medlemsstaternas statliga myndigheter är i bred omfattning också involverade i datainsamlingen.

17 En finansiell mekanism utformad att förbereda förslag med avseende på framtida åtgärder.

18 Europeiska nätverket för havsobservation och – data.

19 Temagrupperna är konsortium av laboratorier som tagit på sig ansvaret för att sammanställa data av en viss typ och göra dem tillgängliga genom enskilda portaler. Det finns för närvarande fyra grupper – för hydrografi/batymetri, för geologi, för biologi och för kemi (se tabell 1). En grupp för fysiska data är under planering.

20 Beslut 1982/2006/EG om sjunde ramprogrammet för forskning är det senaste i en serie program som finansierar produktion och användning av marina data.

21 Konsekvensanalys för EMODnet.

22 T.ex. oljeutsläpp, fartygsrörelser och fiskeverksamhet.

4.7. Kustdata

Kustmyndigheterna måste samla in, använda och dela information i syfte att underbygga beslutsfattandet och engagera allmänheten. I EU:s rekommendation om genomförandet av en integrerad förvaltning av kustområden i Europa fastställs ramen för kustinformationssystem⁽²³⁾.

Kustområdena har av Eurostat definierats som statistiska standardregioner (NUTS⁽²⁴⁾, nivå 3) där åtminstone hälften av befolkningen befinner sig inom 50 km från kusten⁽²⁵⁾. Här ingår 446 regioner, varav 372 har en kustlinje. Socioekonomiska parametrar som befolkningsindikatorer eller BNP är, för en majoritet av regionerna, fritt tillgängliga på Eurostats webbplats. För några länder, t.ex. Polen, Sverige och Storbritannien, är dessa regioner så stora att de även täcker befolkning långt in i inlandet, och de uppvisar därför inte de särskilda drag som präglar kustområdena. Försöken att samla in mer

högupplösta data har inte varit framgångsrika, på grund av de prohibitiva avgifter som vissa nationella statistiskbyråer tillämpar, därför att vissa nationella statistiskbyråer inte behandlar dataförfrågningar på ett systematiskt sätt, och därför att data, av konfidentialitetsskäl, inte kan tillhandahållas för regioner med bara ett eller två företag inom en viss sektor.

Även ekonomiska data – inkomster, kostnader, sysetsättning – från fiske, vattenbruk och beredning samlas in enligt ramen för datainsamling. Ekonomiska data om EU:s fiskeflottor summeras i en årlig ekonomisk rapport på nationell nivå⁽²⁶⁾ och i ökad utsträckning även på havsområdesnivå⁽²⁷⁾.

En rad regionala myndigheter håller på att bygga upp kustinformationssystem för att förvalta och planera verksamhet. Inspire-direktivet och olika Interreg⁽²⁸⁾-projekt börjar leda till viss driftskompatibilitet mellan dessa system.

23 Rekommendation 2002/413/EG.

24 För beskrivning av statistiska regioner se http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nuts/basicnuts_regions_en.html

25 Hamburg förts upp i förteckning, även om staden inte uppfyller ovannämnda kriterium.

26 Vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fisket (STECF): *The 2009 annual economic report on the European fishing fleet 24069* – ISBN 978-92-79-13867-6.

27 Havsområdet är det område där fisket sker. Detta är inte alltid det havsområde på vars kust fisken landas eller det havsområde till vilket de berörda fiskefartygens hemmahamn hör.

28 Ett gemenskapsinitiativ med syfte att stimulera interregionalt samarbete i Europeiska unionen. Det startade 1989 och finansieras enligt Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf).

Tabell 1 Hur EU:s initiativ bidrar till en infrastruktur för marina data. Forskningsprojekt och nationella initiativ ingår inte. "Skyldigheter" som t.ex. Inspire ingår inte heller. Tabellen täcker endast "främjande åtgärder" som delvis finansieras genom EU:s budget

Parametrar	Insamling	Sammanställning	Tillämpning
Batymetri		ur-EMODnet	WISE-Marine
Geologi		ur-EMODnet	
Fysik	GMES (rymd)	GMES (utom kustnära), ur-EMODnet ⁽²⁹⁾	GMES
Fiske (inklusive fiskeekonomi)	Datainsamlingsram ⁽³⁰⁾	Gemensamma forskningscentret (och andra användare)	ICES ⁽³¹⁾ , STECF ⁽³²⁾ , GFCM ⁽³³⁾
Kemi		ur-EMODnet	WISE-Marine
Biologi		ur-EMODnet, GMES ⁽³⁴⁾	WISE-Marine
Mänsklig verksamhet (annan än fiske) ⁽³⁵⁾		ur-EMODnet ⁽³⁶⁾	WISE-Marine
Kustdata		Eurostat	

4.8. Förslag för att förbättra befintliga instrument

För att öka effekterna av de instrument och åtgärder som anges ovan föreslår kommissionen en rad förbättringar:

- **Kommissionen kommer att göra vad som krävs för att se till att data från EU-stödda**

program för regional utveckling och havs- och sjöfartsforskning blir mer tillgängliga för återanvändning.

- **Kommissionen kommer att undersöka vilka ytterligare åtgärder som krävs för att stödja kustinformationssystem i sin uppföljning till EU:s rekommendation om integrerad förvaltning av kustområden⁽³⁷⁾.**

29 Inbegriper inte rymdmätningar, så GMES matar inte ur-EMODnet.

30 Rådets förordning (EG) nr 199/2008 av den 25 februari 2008.

31 Internationella havsforskningsrådet.

32 Vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fisket, inrättad enligt artikel 33 i rådets förordning (EG) nr 2371/2002).

33 AKFM: Allmänna kommissionen för fiske i Medelhavet.

34 Klorofyllmätningar från rymden som ett mått på fytoplankton.

35 Havsbaserad energiproduktion, sjötransportleder, grusutvinning, etc.

36 Finansierat genom den föreslagna finansiella förordningen för en integrerad havspolitik.

37 Pegaso-projektet, stött av sjunde ramprogrammet, undersöker denna möjlighet.

- Demonstrationer av GMES havsövervakningstjänster får stöd via sjunde ramprogrammets rymdtema till 2014. Uppföljningar övervägs.
- På kort sikt kommer kommissionen att se till att de nya åtkomstreglerna för fiskeridata genomförs fullt ut av medlemsstaterna. På medellång och på längre sikt kommer olika sätt att utvidga tillträdesmöjligheterna till data att undersökas.
- För att optimera resursutnyttjandet kommer WISE-marine och EMODnet att kopplas samman i samband med genomförandet av ramdirektivet om en marin strategi. WISE-marine planeras vara upprättat i mitten av 2012 och kommer att samla in och visualisera medlemsstaterna data om havsmiljön och mänsklig verksamhet. Liksom EMODnet kommer WISE-marine att bygga på WISE, det existerande rapporteringssystem som medlemsstaterna använder för att rapportera sina utvärderingar i förbindelse med ramdirektivet för vatten.
- Kommissionen har för avsikt att starta ännu ett åtgärdspaket i syfte att förbättra datatäckningen, upplösningen och uppsättningen samlade parametrar⁽³⁸⁾,⁽³⁹⁾.
- Kommissionen kommer att se till att dess organ regelbundet offentliggör data.
- Kommissionen uppmuntrar i samma anda medlemsstaterna att offentliggöra data som samlats för ett särskilt ändamål, om nödvändigt tidsmässigt och rumsligt aggregerade.
- Eurostat kommer att studera detaljerade populations- och områdesparametrar i syfte att tillhandahålla bättre parametrering för kusternas inflytande i de territoriella regionerna för statistik.

Initiativ för att åtgärda luckor och brister i Europas marindatasystem kommer alltså att fortsätta längs en rad olika vägar. De principiella syftena med dessa initiativ liknar varandra på många sätt, men de är inte identiska. Det krävs därför ytterligare åtgärder för att skapa synergier mellan de olika utvecklingsinriktningarna.

Kommissionen kommer att vidta de åtgärder som krävs för att föra samman de olika initiativen i syfte att garantera smidig och sömlös tillgång till marina data, och samtidigt undvika onödigt datainsamlingsarbete. Detta innefattar följande:

- **Garanterade gemensamma standarder**⁽⁴⁰⁾.
- **Progressiv samordning av olika datapolicy.** Det yttersta målet är att kunna ge fri åtkomst utan användarrestriktioner.
- **Se till att data som sammanställs i initiativ som ur-EMODnet eller datainsamlingsramen motsvarar behoven enligt ramdirektivet om en marin strategi.**
- **Särskilda ur-EMODnetinsatser under 2010**⁽⁴¹⁾ för att sammanställa fysiska jordbaserade data för input i GMES, validera GMES-modellresultat och täcka de kustnära vatten⁽⁴²⁾ som inte behandlas av GMES.
- **Under 2012-13 – utvärdering av vilka luckor som finns i övervakningssystemet, så snart resultaten från ur-EMODnet och insatserna från prototypen för GMES Marine core service blir tillgängliga.**
- **Inledande av dialog med partnerländer och internationella organisationer för att säkra att EU:s ansträngningar bidrar till ett driftskompatibelt globalt system för kunskap i havsfrågor.**

38 Det kan t.ex. vara fråga om att utvidga geologikartan till Medelhavet och den iberiska Atlantkusten, den batymetriska upplösningen från en kvarts minut till åtminstone en tiondels minut, inbegripa fler bekämpningsmedel.

39 Finansierat genom den föreslagna finansiella förordningen för en integrerad havspolitik.

40 T.ex. nomenklatur, format och enheter. Detta kommer att garantera att dataflödet från de olika initiativen kan jämföras och kombineras. Inspire tillhandahåller den grundläggande ramen. Inspire är i sig självt förenligt med internationella standarder.

41 Finansierat genom den föreslagna finansiella förordningen för en integrerad havspolitik.

42 Kustnära vatten är en vetenskaplig term som används för att definiera de vatten där grunt vatten, komplex kusttopografi och tidvattenströmmar gör att fysisk modellering kräver en mycket mer detaljerad strategi än vad som för närvarande är möjligt med *GMES Marine core service*.

5 | I riktning mot en driftsduglig marindataarkitektur

De instrument och åtgärder som nämns ovan har sina egna förtjänster, men det krävs en mer solid insats för att integrera kunskaperna om haven. För att få till stånd en sammanhållen uppsättning data över medlemsstaternas gränser krävs en målinriktad och driftsduglig arkitektur. Den slutliga utformningen kommer att vara beroende av de driftserfarenheter som vunnits i och med projekt och initiativ som ur-EMODnet och MyOcean. Det är dock önskvärt att redan på detta stadium signalera några av de komponenter som bör ingå:

1. För närvarande samlas EU:s marina data in i ett särskilt syfte, t.ex. för säker sjöfart eller för fiskeriförvaltning. Målet är att gå mot en paradigm där många olika användningar förutses redan från början.
2. Data bör stå i så nära förbindelse med sin källa som möjligt. De bör förvaras säkert i godkända datacenter. All databehandling som omfattar personuppgifter enligt definitionen i direktivet om skydd av personuppgifter⁽⁴³⁾ måste ske enligt bestämmelserna i det direktivet.
3. En effektiv EU-infrastruktur för marina data bör omfatta flera tematiska sammanställningsgrupper⁽⁴⁴⁾ som har hand om att sammanställa data. En tematisk sammanställningsgrupp är ett konsortium av organisationer som sammanställer data på ett visst tema som t.ex. geologiska skikt eller kemiska föreningar.
4. För att få till stånd system för marina observationer som kan drivas på hållbar basis samt möjligheter att upptäcka kritiska luckor i dessa system,

krävs det en integrerad strategi på havsområdesnivå. Organisationer som redan finns och som har ansvar för ett visst havsområde, som de regionala havskonventionerna⁽⁴⁵⁾, de regionala rådgivande nämnderna för fiskeriförvaltning och EuroGOOS⁽⁴⁶⁾ kan förväntas bidra.

5. I ett begränsat antal fall kan det vara lämpligt att EU-stödet till infrastrukturen för marina data och observationer inte begränsas till sammanställningen av data, utan även omfattar analys och tillämpning av sådana data. Det kan t.ex. gälla stöd för att få fram indikatorer för havsmiljöns tillstånd.
6. Kunskapsarkitekturen kräver en beslutsprocess som bestämmer vilka data som ska samlas in och hur de bör sammanställas. Det behövs ett sekretariat som förvaltar processen.

För att arbeta i riktning mot en sådan infrastruktur föreslår kommissionen följande:

- **Kunskap är inte bara regeringens ansvar. EU:s näringsliv bör avsätta adekvata resurser för att garantera lämplig kunskapslagring och se till att uppgifterna får en bredare spridning när de inte längre har ett kommersiellt värde.**
- **För att främja god praxis för datasäkring och dataspridning kommer kommissionen att uppmantra kommunikation mellan nationella datacenter via regelbundna diskussioner i kommissionens havsobseravtions- och dataexpertgrupper och sitt Internetforum för marina frågor.**

43 Direktiv 95/46/EG.

44 Detta omfattar 1) tillträde till rådata som bara finns vid en viss typ av datacenter 2) produktion och spridning av dataskikt som anger observationsdensitet och datakvalitet, 3) sömlösa (i form av rutnät eller polygoner) dataskikt ovanpå och genom hela havsområden.

45 Opar-, Helcom-, Barcelona-, Bukarestkonventionerna.

46 EuroGOOS är en sammanslutning av nationella statliga organ och forskningsorganisationer som arbetar med operativ oceanografi på europeisk nivå.

- För att garantera ett integrerat synsätt vad gäller övervakningsbehoven kommer kommissionen genom pilotprojekt under perioden 2011-2013⁽⁴⁷⁾ att undersöka om ett gemensamt kontrollställe för ett samlat havsområde⁽⁴⁸⁾ kan vara en fungerande lösning.
- Kommissionen kommer att, på grundval av rekommendationer från medlemsstaterna, havsområdeskontrollställena och sina egna experter, fortsätta att definiera prioriteringar för sammanställning av data i ur-EMODnet, men kommer under perioden 2011-2013 att utarbeta ett förslag för mer permanenta styrelseformer.
- Kommissionen kommer att inrätta ett prototypsekretariat för förvaltningen av ur-EMODnetprocessen, dvs. att förbereda möten, bedöma resultaten från de tematiska sammanställningsgrupperna och kontrollställena, se till att tidsfrister hålls och utarbeta en årlig verksamhetsrapport.

6 | Att styra processen

Det utvidgade tillrådet till marina data och observationer har övervakats av en oberoende expertgrupp när det gäller insamlingen, sammanställningen och tillämpningen av marina data. Stödet från denna grupp har väglett kommissionen i valet av tematiska prioriteringar och arbetsmetoder. Gruppen kommer att medverka till den formella halvtidsutvärdering som kommer att inledas 2011 och rapporteras tidigt under 2012. Utvärderingen kommer att omfatta kvantitativa indikatorer som i vilken grad data

från ur-EMODnet-prototypen utnyttjas av forskare, myndigheter och näringsliv. Den kommer att rapportera om framstegen mot att uppnå de mål som fastställs i detta meddelande.

Kommissionen kommer också att inrätta en expertgrupp för medlemsstaterna som ska säkra överensstämmelse med det arbete som pågår i medlemsstaterna.

7 | Tidsplan

Förslagen i detta meddelande beskriver åtgärder som kommissionen kommer att vidta under perioden 2011-2013. Vid slutet av perioden kommer det att göras ännu en konsekvensanalys till vägledning för nästa steg. Kommissionen är öppen för kommentarer rörande denna plan.

47 Finansierat genom den föreslagna finansiella förordningen för en integrerad havspolitik.

48 Kontrollställena skulle utföra oberoende kontroller av dataskikt från varje tematisk sammanställningsgrupp, garantera att de olika gruppernas data är kompatibla och definiera prioriteringar för vidare observationer baserat på interaktion med lokala intressenter. Dessa kontrollställen skulle fungera på uppdrag av alla användare av marina data inom havsområdet och täcka alla EU-initiativ som avser marina data – EMODnet, GMES, ramen för datainsamling etc.

Det Europeiska Marina övervaknings- och Datanätverket

Konsekvensanalys

Sammanfattning och kommentarer

Arbetsdokument för kommissionens personal

SEK(2010) 999

Innehållsförteckning

1. Problemdefinition	19
1.1. Bakgrund	19
1.2. Varför marina data samlas in och hur mycket det kostar	19
1.3. Svårigheter vid sammanställning av data	19
1.4. Brist på konkurrens och innovationer	19
1.5. Ovisshet	20
1.6. Drivkrafter	20
1.7. Ansträngningar för att lösa situationen	20
2. Mervärde för EU	20
3. Syften	20
4. Politiska alternativ	21
4.1. Framtida utveckling – Alternativet ”inga åtgärder”	21
4.2. Andra alternativ	21
5. Konsekvensanalys	22
5.1. Vad bör EU göra?	22
5.2. Vilket är det lämpliga rättsinstrumentet?	23
5.3. Hur bör detta stöd förvaltas?	23
6. Övervakning och utvärdering	23

11 PROBLEMDEFINITION

1.1. Bakgrund

Att förbättra marin kunskap har alltid varit ett första-handsmål för EU:s integrerade havspolitik som själv är ett strategiskt mål för kommissionens arbetsplan 2005-2009⁽¹⁾. Förberedande åtgärder har påbörjats för att bedöma de tekniska alternativen och sannolika kostnaderna för att upprätta ett europeiskt marint övervaknings- och datanätverk (EMODnet).

Med hjälp av synpunkter från en expertgrupp utfärdades en färdplan i april 2009 där de övergripande principerna och en tidtabell fastställdes. Samtidigt inleddes ett offentligt samråd om EMODnet⁽²⁾. 300 intressenter svarade: inbegripet privata företag, offentliga myndigheter, internationella organisationer och forskarsamhället.

En förordning för att finansiera stöd av en integrerad havspolitik under åren 2011 till 2013, som skall föreslås av kommissionen år 2010, innefattar marina kunskapsmål.

1.2. Varför marina data samlas in och hur mycket det kostar

Privata företag behöver marina data för att utnyttja resurser mer effektivt. Nationella och lokala myndigheter behöver dem för att skydda sina kustlinjer eller för att bedöma huruvida miljöstandarder uppfylls. Vetenskapsmän behöver dem för att få bättre kunskap om cirkulationen i oceanerna och om marina ekosystem.

Följaktligen samlar alla kustländer in och behandlar marina data. Europas nuvarande årliga utgifter för insamling av havs- och oceandata och övervakning av desamma ligger på över 1 miljard euro⁽³⁾ för offentliga organ och på omkring 3 miljarder euro⁽³⁾ för privata organ.

1.3. Svårigheter vid sammanställning av data

Tillämpningar av marina data kan inte vara beroende av data från en källa vilka samlats in för ett enda syfte. Ofta behövs data från vatten från fler än en kuststat.

Att sätta ihop en sammanhängande bild från ett stort antal organisationer som innehar och äger marina data – flera än 50 i var och en av de större kustländerna⁽⁴⁾ – är ett mycket svårt arbete. Från användarens synvinkel finns det sju större hinder: (1) upptäckt – att inte kunna hitta dem (2) tillträde – att inte ha tillstånd att komma åt dem (3) användning – begränsningar för slutanvändningen (4) sammanhang – svårigheter att kombinera data (5) kostnad – bortom användarens budget (6) kvalitet – precision och riktighet okända (7) mängd – rumslig och tidsmässig upplösning inte tillräcklig för ändamålet. Nästan alla intressenter i undersökningen⁽²⁾ 2009 uppgav att vart och ett av dessa sju hinder försämrade deras arbetseffektivitet.

Ett fragmenterat i motsats till ett integrerat övervakningssystem ökar kostnaden med åtminstone 25 % för dem som levererar varor och tjänster⁽⁵⁾. Detta innefattar inte de tillfällen som missats av dem som helt enkelt har avstått ifrån att utveckla nya tjänster när de har stött på en ogenomtränglig datastruktur.

1.4. Brist på konkurrens och innovationer

Ett offentligt eller privat organ får svårt att tillhandahålla produkter eller tjänster som är grundade på marina data såvida det inte själv har samlat in dessa data eller har utvecklat ett nära förhållande till organisationen som skötte insamlingen. Detta minskar antalet organ som möjligen skulle kunna tillhandahålla produkten eller tjänsten och minskar utrymmet för innovationer.

- 1 Strategiska mål 2005 – 2009 Europa 2010: Ett partnerskap för Europas förnyelse – Väststånd, solidaritet och säkerhet 26.1.2005, KOM(2005) 12 slutlig.
- 2 Kommissionens arbetsdokument om infrastruktur för marina data, resultat av offentligt samråd i Bryssel 22.1.2010, SEK(2010) 73 slutlig.
- 3 Denna siffra motiveras i den fullständiga konsekvensanalysen.
- 4 Rättsliga aspekter på servicekontraktet för det marina miljödataramverket, nr FISH/2006/09 – LOT2 slutrapport i oktober 2008.
- 5 The Business Case for Improving NOAA's Management and Integration of Ocean and Coastal Data, Zdenka Willis, Director, NOAA IOOS Program i januari 2009.

1.5. Ovisshet

Bristen på en effektiv infrastruktur för marina data och för glesa övervakningsnätverk ökar ovissheten om oceanens framtida beteende. En studie⁽⁶⁾ antyder att en utgift på 70 miljoner euro på marin kartläggning i irländska vatten skulle minska ovissheten för industrin och leda till fördelar på 415 miljoner euro för fisket, vattenbruket, den biologiska mångfalden, förnybar energi, energiprospektering och aggregerade industrier. En 25 % minskning av ovissheten om framtida havsnivåhöjningar skulle kunna minska Europas årliga havsskyddskostnader med ungefär 100 miljoner euro per år. Då fastlandsklimatet beror på cirkulationen i haven skulle även industrier på fastlandet tjäna på bättre marina data; detta är dock inte ett tillräckligt villkor för bättre årstidsprognoser men väl ett nödvändigt villkor.

1.6. Drivkrafter

Även om organisationer vill att andra organisationer skall göra sina data tillgängliga, kan de vara ovilliga att ge ut sina egna data eftersom de kan få en konkurrensfördel genom prioriterad tillgång till sina data när de tillhandahåller produkter som framställs med hjälp av dem.

1.7. Ansträngningar för att lösa situationen

Rättsliga åtgärder har antagits av EU för att tvinga administrationer att göra sina data mer tillgängliga. Med åtgärder som INSPIRE-direktivet⁽⁷⁾, direktivet om miljöinformation⁽⁸⁾, och direktivet om information från den offentliga sektorn⁽⁹⁾ införs krav för offentliga myndigheter.

EU ger ekonomiskt stöd för insamling av fiskeridata genom ramarna för uppgiftsinsamling. Den globala övervakningen för miljö och säkerhet (GMES)⁽¹⁰⁾ syftar till att tillhandahålla en marin kärntjänst som baseras på satellitdata. Marina datakataloger

som är till hjälp för att hitta data och kvalitetsprocedurer för mätlaboratorier har utvecklats genom successiva forskningsprogram inom EU. Medlemsstaterna har börjat ordna upp sina infrastrukturer för marina data.

2| MERVÄRDE FÖR EU

Sammanställning av bilder av havsområden kräver samarbete över gränser och mellan olika ämnesområden. Färre än 3 % av de 300 rådfrågade fackmännen var av en annan åsikt än påståendet att "utan uthålligt stöd från EU kommer det att bli mycket svårt att bygga upp en hållbar europeisk infrastruktur."

3| SYFTEN

Vi kan urskilja tre särskilda mål:

1. reducera driftskostnader och fördröjningar för dem som använder marina data och följaktligen:
 - (a) hjälpa privat industri att konkurrera i den globala ekonomin;
 - (b) förbättra kvaliteten på offentliga beslutsprocesser på alla nivåer och;
 - (c) stärka marin vetenskaplig forskning.
2. öka konkurrensen och innovationen bland användare av marina data genom att vidga och påskynda åtkomst till kvalitetsgranskade sammanhängande marina data.
3. minska ovissheten i kunskapen om oceanerna och haven och på detta sätt tillhandahålla en säkrare bas för hantering av oundvikliga framtida förändringar.

6 Price Waterhouse Cooper, INFOMAR Bedömning av undersökningsalternativ för marin kartläggning, rapport juni 2008.

7 Direktiv 2007/2/EG som fastställer en Infrastruktur för rumslig information i den Europeiska Gemenskapen.

8 Direktiv 2003/4/EG.

9 Direktiv 2003/98/EG.

10 Global övervakning för miljö och säkerhet (GMES): för en säkrare planet Bryssel, 12.11.2008 KOM(2008) 748 slutlig.

4 | POLITISKA ALTERNATIV

4.1. Framtida utveckling – Alternativet ”inga åtgärder”

Nuvarande regler angående tillgång till och användning av marina data efterlevs i allmänhet⁽¹¹⁾. De gäller dock inte automatiskt för offentliga organ som inte har några offentliga befogenheter såsom universitet. De kan inte heller åsidosätta immateriell äganderätt eller kravet hos vissa nationella organ att ta ut kostnadstäckande priser. EU:s forskning eller territoriella samarbetsprojekt har begränsad varaktighet. När projektet avslutas, underhålls inte längre katalogerna och partnerskapen upplöses.

Utan ytterligare åtgärder från EU kommer den nuvarande infrastrukturen att fortsätta att missgynna användare, motverka innovationer och begränsa EU:s förmåga att förbereda sig för ett föränderligt havssystem.

4.2. Andra alternativ

4.2.1. Vad bör EU göra?

Att omvandla marina data till information och kunskap kräver tre omfattande steg: (A) observation och insamling (B) sammanställning av data för att tillhandahålla fullständiga, sammanhängande, kvalitetskontrollerade data för havsområden (C) användning av data för att tillhandahålla tjänster eller indikatorer – t.ex. på kusterosion, fiskbestånd eller risker för flodvågor.

Det skulle emellertid bli mycket svårt att argumentera för att EU skulle stöda datainsamling utan att veta vad som redan är insamlat, var luckorna finns och var de största användarbehoven finns. Det skulle inte heller vara möjligt att utveckla indikatorer eller produkter med förädlingsvärde utan att ställa samman och behandla de data som utgör dessa indikatorer. Alternativ för EU:s åtgärder är följaktligen:

1. SAMMANSTÄLLNING – av data för att ge tillgång till sammanhängande, kvalitetskontrollerade, på ett säkert sätt underhållna data över fullständiga havsområden till marginalkostnad.
2. INSAMLING – samma som alternativ 1 men även stöd av övervakningssystem och insamling av data – automatiskt genom permanent förankrade eller rörliga instrument eller genom prov som samlats in till havs och analyserats på laboratoriet.
3. TILLÄMPNING – samma som alternativ 1 men även tillämpning av data för att få fram indikatorer – till exempel för miljökvalité, kusterosion, fiskbestånd eller risker för flodvågor.

Syftet med EMODnet är att tillhandahålla en grundläggande infrastruktur som gynnar flera olika tillämpningar. Omvandling av data till kundrelaterade tillämpningsprodukter bör å andra sidan vara en kommersiell och konkurrensutsatt verksamhet, där offentliga och privata organ kan erhålla data från de bästa källorna och slå ihop dem och behandla dem för specialistanvändning. Alternativ 3 ”tillämpning” har därför förkastats.

4.2.2. Vilket är det lämpligaste rättsinstrumentet?

Det viktigaste beslutet som skall fattas vid val av rättsinstrument är att bördorna fördelas mellan EU-nivån och den nationella nivån. Detta kan göras genom en förordning, ett direktiv eller en rekommendation.

4.2.3. Hur bör detta stöd förvaltas?

EMODnet bör binda ihop Europas institutioner till ett hållbart nätverk som gynnar dem som använder data. All finansiering bör gå till dessa institutioner för att göra det möjligt för dem att göra detta. Även om det finns ett nästan oändligt antal alternativ för att administrera detta, utmärker sig två alternativ.

11 Rättsliga aspekter på servicekontraktet för det marina miljödataramverket, nr FISH/2006/09 – LOT2 slutrapport – oktober 2008.

1. att fortsätta som förut inom specifika områden såsom fiske eller rymden och genom forskningsprojekt med begränsad varaktighet eller arrangemang av ad-hoc-förordningar.
2. att sätta upp ett sekretariat – antingen en befintlig organisation eller ett nytt organ – för att administrera nätverket.

5| KONSEKVENSANALYS

5.1. Vad bör EU göra?

5.1.1. Driftskostnader

Alternativ 1, ”sammanställning”, skulle reducera arbetet med insamlingen och åtkomsten av data. Där kostnaden för data är avgörande, skulle uttag av marginalkostnader snarare än kostnadstäckning också reducera kostnaderna. Alternativ 2 ”insamling” skulle kunna reducera behovet av ytterligare observationer för att uppfylla den erfordrade precisionen.

5.1.2. Konkurrens

Alternativ 1 ”sammanställning” kommer att öka konkurrensen eftersom de som samlar in data inte längre kommer att inta en sådan gynnad ställning vid tillhandahållandet av dessa produkter. Detta kommer att möjliggöra tillväxt för innovativa nya tjänster. Alternativ 2 ”insamling” kommer inte att medföra några betydande konkurrens fördelar.

5.1.3. Ovisshet

En bättre infrastruktur för mätningarna kommer att minska ovissheten i kunskapen om havens framtida beteende. Detta kommer att möjliggöra högre visshet för företag och offentliga myndigheter vid planering inför framtiden.

Bättre tillgång till befintliga data kommer att minska ovissheten. Det är dock tydligt att mera data

behövs. Alternativ 2 ”insamling” kommer följaktligen att ge ytterligare fördelar utöver dem för alternativ 1 ”sammanställning”. Eftersom det är svårt att anpassa sig till en okänd framtid, och eftersom haven styr fastlandsklimatet, är ett bättre marint övervakningssystem troligen det effektivaste bidraget som EU kan ge för att hjälpa Europa med anpassningen till klimatförändringar.

5.1.4. Genomförandekostnader

Driften av ny infrastruktur kommer att åsamka nya kostnader som måste rättfärdigas av nettovinster.

Inledande uppskattningar för alternativ 1 ”sammanställning” antyder en kostnad på 20 miljoner euro per år i tio år och 11 miljoner euro därefter för underhåll och uppgradering. Kostnaden kan kompenseras genom en minskning av finansieringen av gemenskapens forskningsbudget för projekt som syftar till att visa på genomförbarheten för en infrastruktur för marina data⁽¹²⁾.

Kostnaden för alternativ 2, ”insamling” beror på ambitionsnivån. Övervakningsprogrammet ger oftare fördelar på lång sikt för Europa snarare än en lösning på ett omedelbart problem för den berörda medlemsstaten. Den kontinuerliga planktonövervakningen som har tillhandahållit oöverträffade iakttagelser av ekologi och biologisk geografi för plankton i Atlanten kostar 1,8 miljoner euro per år. 3 miljoner euro per år skulle stöda en europeisk komponent (8 miljoner euro per år) av Euro-argo – ett globalt havsövervakningssystem in situ över hela världen, byggt på autonoma profileringspontoner. Andra utgifter skulle bli högre. Upprättande av ett europeiskt tvärvetenskapligt havsbottenobservatorium skulle kosta omkring 240 miljoner euro med driftskostnader på 32 miljoner euro per år. Det har uppskattats att en fullständig sonarkartläggning med flera strålar av vattnen utanför EU:s medlemsländer skulle kosta ungefär 50 miljoner euro per år under de närmaste 20 åren. Den ytterligare kostnaden för alternativ 2 jämfört med alternativ 1 skulle således bli 10 miljoner euro till 90 miljoner euro per år.

Tabell 1 Uppskattning av årliga kostnader och utbyten för ett europeiskt marint övervaknings- och datanätverk i drift.

KONSEKVENS	Kostnad eller utbyte	Alternativ 1 stöd till databehandling och sammanställning (årlig)	Alternativ 2 stöd till datainsamling (utöver alternativ 1)
Reducerade driftskostnader	utbyte	300 miljoner euro	
Ökad konkurrens	utbyte	60 miljoner euro – 200 miljoner euro	
Minskad ovisshet	utbyte		220 miljoner euro
Ökade genomförandekostnader	kostnad	20 miljoner euro ⁽¹³⁾	10 miljoner euro – 90 miljoner euro

Innan det slutliga beslutet fattas om vilket alternativ som skall fullföljas, behövs mer information. Kommissionen föreslår ett nytt finansiellt instrument för havspolitik för vilket 7,5 miljoner euro per år skulle öronmärkas för marin kunskap under perioden 2011-2013. Detta kommer inte bara att utgöra grunden för bättre informerade beslut utan kommer också i sig självt att bidra till målen för initiativet om marin kunskap.

5.1.5. Subsidiaritet

Såsom angivet i stycke 2 rättfärdigar den transnationella beskaffenheten av denna fråga handling på EU-nivån. Detta gäller tydligt för alternativ 1 ”sammanställning”.

För alternativ 2 ”datainsamling” är frågan mer komplex. Eventuellt EU-stöd bör inte hindra att medlemsstaterna uppfyller sina moraliska eller lagliga förpliktelser att samla in data. Det finns emellertid prejudikat. EU tillhandahåller redan omkring 40 miljoner euro för insamling av fiskeridata och i medeltal 44 miljoner euro⁽¹⁴⁾ per år för satellitdata.

Subsidiaritetsfallet för alternativ 2 är som starkast när den ytterligare övervakningen skall ske utanför medlemsstaternas vatten. Detta är dock inte ett nödvändigt villkor. Marina observationer gynnar inte bara stater i vilkas vatten observationerna utförs.

5.1.6. Proportionalitet

För båda alternativen skulle EU:s åtgärder tillföra ett mervärde till det som medlemsstaterna gör om ytterligare resurser på omkring 2 till 5 % av vad medlemsstaterna redan lägger ut tillskjuts. Dessa resurser skulle göra det möjligt för medlemsstaterna att uppnå sina syften på ett effektivare sätt och är således rimliga. Data som samlats in men inte utnyttjas är ett missat tillfälle.

5.2. Vilket är det lämpliga rättsinstrumentet?

Att definiera lämpliga roller för Nätverkets organ kommer att kräva definition av obligatoriska roller. Så rekommendationer och utlåtanden är inte lämpliga. Införlivandet i nationella lagar som krävs av direktiv skulle leda till mera administrativt arbete än för förordningar. Att möjliggöra åtgärder för definition av utgiftsprogram eller organens deltagande på europeisk nivå kräver en förordning.

5.3. Hur bör detta stöd förvaltas?

Att fortsätta som förut skulle definitionsmässigt inte ha någon inverkan på lösningen av de identifierade problemen.

I det offentliga samrådet identifierades ett antal organ som skulle kunna hysa ett sekretariat men inget som utmärkte sig. En inbjudan att lämna anbud skulle därför vara det lämpligaste sättet att hitta den bästa lösningen.

13 Under antagandet av ett 10-årsprogram för att konstruera ett EMODnet med en upplösning som är 10 gånger bättre än det nuvarande ur-EMODnet.

14 Genom GMES och under antagandet att omkring 40 % är för havs- och oceanövervakning (DG ENTR privat kommunikation).

6| ÖVERVAKNING OCH UTVÄRDERING

På basis av principen att alla indikatorer bör vara kvantitativa och inte lägga på några tunga bördor för datainsamling, föreslås följande.

Resurs-indikatorer

Resurserna som används till att driva nätverket indelade i:

- kostnad för kommissionens personal;
- kostnaden för sekretariatet;
- resurser tillhandahållna för att sammanställa och behandla data.

Resultat-indikatorer

- Antal parametrar där den fullständiga bilden av den europeiska övervakningsansträngningen finns tillgänglig.
- Antal parametrar som gjorts tillgängliga för nedladdning över hela havsområden.

Konsekvens-indikatorer

(För att mäta förbättringar av drifteffektiviteten)

- Antal privata företag som laddar ned data genom EMODnet.
- Antal offentliga administrationer som laddar ned data genom EMODnet.
- Antal publikationer inom marin vetenskap som publiceras i "Nature" och "Science" där europeiska författare är förstaförfattare.

(För att mäta ökad konkurrens) genomsnittligt antal budgivare för kommissionens servicekontrakt som kräver marina data.

(För att mäta minskningen av ovisshet) intervall av värden för havsnivåhöjning om 50 år använt vid bedömning av Storbritanniens och Nederländernas havsförsvarsstrategier.

Den marina observations- och dataexpertgruppen kommer att fortsätta att råda kommissionen om EMODnet:s effektivitet och att belysa varje brist som måste åtgärdas.

Europeiska kommissionen

Kunskap i havsfrågor 2020 – Marina Data och marin övervakning för smart och hållbar tillväxt

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå

2010 — 24 s. — 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-79-16444-6

doi:10.2771/58517

HUR HITTAR MAN EU:S PUBLIKATIONER?

Gratispublikationer:

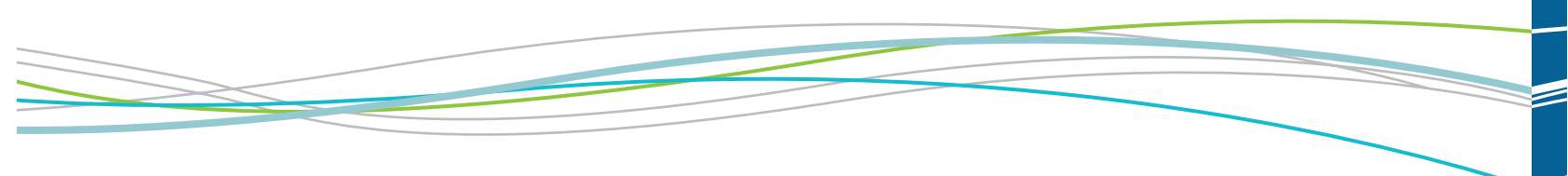
- Genom EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- Hos Europeiska unionens representationer och delegationer.
Adressuppgifter finns på Internet (<http://ec.europa.eu/>) eller kan fås från fax +352 292942758.

Avgiftsbelagda publikationer:

- Genom EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Avgiftsbelagda prenumerationer (t.ex. årsabonnemang på *Europeiska unionens officiella tidning* och på *rättsfallssamlingen från Europeiska unionens domstol*)

- Genom ett av Europeiska unionens publikationsbyrås försäljningsombud (http://publications.europa.eu/others/agents/index_sv.htm).

Publikationsbyrån

ISBN 978-92-79-16446-0

9 789279 164460

